

a kora és a középső bronzkorba lehet őket besorolni. A terület tehát lakott volt a bronzkor folyamán, ám a domb tell jellege még így sem bizonyított.

Munkatársak: Miskolci Egyetem hallgatói.

PUSZTAINÉ FISCHL KLÁRA

75. Gelsesziget, Országúti-dűlő (KÖH 84581)

(Zala megye) Kk

A Nagykanizsai és a Letenyei kistérségekben a szélessávu optikai körzethálózat fejlesztéséhez készült előzetes régészeti dokumentáció részét képező terepbejárást 2013. június 17.–július 3. között végezték el az MNM NÖK munkatársai. A vizsgálat a tervezett nyomvonal tengelyétől mintegy 50-50 m széles sávban történt, mely 69 régészeti lelőhelyet érintett.

Ennek során Gelseszigettől É-ra, az Országúti-dűlőben, a 7527 j. út mindkét oldalán új, korábban ismeretlen régészeti lelőhelyet lokalizáltunk. Az út K-i oldala mellett már 2–2,2 m magasra nőtt a kukorica, és a talaj is néhol gyomos volt, így nagyon rossz megfigyelési körülmények között jártuk be a területet. Ám mindezek ellenére késő középkori kerámiatöredékeket találtunk. Az út Ny-i oldalán is kukoricás állt, de ez csak 0,5–1,5 m magas, így ebben közepes megfigyelési viszonyok között észleltük a leleteket. Úgy tűnik a lelőhely kiterjedése É-on szinte a hegyre vezető dűlőútig, D-en a településig terjed, K-i és Ny-i irányban pedig nem állt módunkban lehatárolni.

Munkatársak: Skriba-Nagy Mónika régész, Skriba Pál és Vágusz Anina régésztechnikusok.

TOKAI ZITA MÁRIA

76. Geszt, Szalontai-földek II. (KÖH 764)

(Békés megye) Ő, U, R, B, I

2013. július 8–11. között próbafeltárást folytattunk a lelőhelyen. A próbafeltárást célja az volt, hogy megvizsgáljuk az államhatár területén található régészeti lelőhelynek és környezetének a DA-H01_704/A 42154 j. Geszt–Országúti–Nagyszalonta út 12+570–15+338 km szelvények közötti szakasz felújítási munkái beruházás nyomvonalára általi érintettségét. Az előzetes régészeti dokumentáció a Magyar Nemzeti Múzeum Nemzeti Örökségvédelmi Központ megrendelésére készült, a próbafeltárást a Munkácsy Mihály Múzeum alvállalkozójaként az Ásatárs Kft. végezte el.

Geszt Békés megye középpontjától KÉK-re, a magyar–román országúti határ közelében, geomorfológiailag a Körösök völgyében fekszik, amelyet a Körösökhöz csatlakozó régi kanyargós medrek (pl. a Csíkos-ér, Pánt-ér, Korhány-ér) és árterek tagolnak.

A terepbejárást során beazonosított lelőhely mintegy 900 m hosszú szakasza esett a beruházás nyomvonalába. A jelenleg is használt makadámút Ny-i oldalán összesen 7 szondaárokka (2 m széles) kívántuk tisztázni a lelőhely nyomvonalba eső É-i és D-i kiterjedését. Az összesen 899 m² alapterületű kutatás-szelvényekben 60–120 cm mélységben jelentkeztek a régészeti korú objektumok. A feltárt jelenségek (egy árokrendszer, egy omladékréteg, két épület, 4 cölöphely és 6 gödör) közül egy neolitikus, 6 rézkori (tiszapolgári kultúra), egy bronzkori, 6 őskori és egy ismeretlen korú volt. A próbafeltárást során egyértelművé vált, hogy a lelőhely É-i szélén, a 2013. áprilisában végzett terepbejárást során összevont Geszt 28. és 29. lelőhely valójában két önálló

lelőhely, mivel az első kutatásokban jelentkező őskori gödörtől mintegy 300 m-re D-re került elő a következő objektum. A próbafeltárást során tisztázni tudtuk a lelőhely nyomvonalba eső D-i szélét is, ugyanis a terepbejáráskor bejelölt lelőhely szélétől 50 m-re É-ra már egyetlen objektumfolt sem került elő. A kutatások alapján a lelőhely legsűrűbb része a Korhányi-csatornától NyDNy-ra és DNy-ra eső területen, kb. 500 m hosszúságban van.

A legkorábbi településnyom a *neolitikumból* származott. A lelőhely É-i részén fekvő, lekerekített sarkú, sekély, befelé rézsús falú feltehetőleg épületrészlet betöltéséből jellegetlen, díszítetlen edénytöredékek kerültek elő.

A *tiszapolgári kultúra* objektumai a nyomvonal középső részén, egymástól kisebb-nagyobb távolságokra helyezkedtek el. A legérdekesebb objektum egy, a mai járószinttől kb. 60 cm-re jelentkező épület omladéka volt. A közel 750 cm hosszú, valószínűleg ÉNy–DK-i irányú épület felszínén helyenként kirajzolódó, összefüggő, 2–3 cm vastag paticsrétege alatt összenyomódott edénytöredékeket, illetve az épület É-i részén két hálónéhezéket bontottunk ki. Az omladékréteg alól és a többi kora rézkori objektumból csőtalpas tálakhoz, vastagabb falú (falvastagság 2–3 cm) tároló- és egyéb edényekhez tartozó töredékek kerültek elő. A töredékek díszítetlenek voltak, több töredéken széles szalagfűl vagy kis méretű, átfűrt bütyökfűl látható.

Egyetlen gödör betöltéséből került elő *bronzkori* leletanyag. A gödör a rézkori jelenségek között feküdt. Betöltéséből kívül-belül fényezett felületű nagyobb edénytöredékek, illetve egy vékonyfalú bögre töredéke került napvilágra. Több töredéken ferde irányú kannelúra vagy háromszögletes alakú beszúrkált díszítősor látható.

Az *őskorinak* meghatározott objektumokban, valószínűleg a felsorolt régészeti korszakok valamelyikéhez tartozó, jellegetlen kézzel formált edénytöredékek voltak.

A geodéziai felmérést az Archeoline Kft. végezte el.

GULYÁS GYÖNGYI – GALLINA ZSOLT

77. Gölle határa (Somogy megye) Ő, Ró, Kö

Szeptember 25-én terepbejárást végeztünk a falu határában.

Füle-kúti-tábla (KÖH 85805): A faluból DNy felé kivezető, fasorral szegélyezett dűlőúttól É-ra, szórványosan őskori, római és középkori kerámiát gyűjtöttünk.

Nyelves-tábla (KÖH 85803): A Göllétől DNy-ra fekvő Szentpéter helynevek talán egy forrásokban nem szereplő középkori falura utalnak. Ezt a határrészt egy 1771-es kézirat térkép *Praedium Rátz Inám* és *Pusztafalu* néven jelöli. Ennek ellenőrzésére végeztünk terepbejárást.

Az ÉNy–DK irányú Hársas-berki-patak és az ÉK felől érkező mellékága által közrezárt földnyelv D-i csücskén, a napraforgótárlón szórványosan jellegetlen őskori cserepeket találtunk. Ettől É-ra, a két patak közti dombtetőn római épülettörmelékét figyeltünk meg, római kerámiát főként a földnyelv K-i oldalán tudtunk gyűjteni, a lelőhely ÉK-i kiterjedését a fedettség miatt nem tudtuk megállapítani.

K. NÉMETH ANDRÁS – VARGA MÁTÉ